

**Kroniek nr 69 van “Innemend Italië” op 1026 ex.
Mijmeringen, bedenkingen, mededelingen, schrijfsels...**

CAPODIMONTE te NAPELS

De taxi wurmt zich door de Via Santa Chiara om daarna zijn weg verder te zetten langs de Via San Sebastiano. Het zijn twee typisch Napolitaanse straatjes. Kasseien en hobbelig. Aan beide zijden is het steegje een halve meter te smal en bovendien belemmert aan de ene kant bouwafval en aan de andere kant een half verroeste badkuip een vlotte doorgang.

Verder lopen ook de toeristen in de weg of blijven in het midden van het straatje staan om nog maar eens een nis met een Madonna en een beeld van Padre Pio te bewonderen. Waarna ze zonder kijken een zijstraatje inslaan omdat ze worden aangeklampt door een ambulante straatverkoper. Kortom, Napels op zijn best.

AFDALEN IS GEMAKKELIJKER

We zijn op weg naar Capodimonte. Onze taxichauffeur is bijzonder hulpvaardig, blij dat hij is om Belgen in zijn Peugeot te mogen ontmoeten maar vooral om nogmaals de loftrompet over Dries *Ciro* Mertens te kunnen steken. Een veel grotere *signore* en *Napolitano* dan de scheefgelopen Maradonna. Hij is blijkbaar een van de weinigen die er zo over denkt want de stad baadt sinds de dood van de Argentijn in een fanatieke en ziekelijke Maradonnamanie.

Als onze chauffeur verneemt dat we op de heuveltop zowel de catacomben van San Gennaro als het Palazzo Reale willen bezoeken raadt hij ons aan om met deze laatste te beginnen. Daarna kunnen we te voet afdalen tot aan de ingang van de ondergrondse begraafplaats. Want de uitgang daarvan, leert hij ons, ligt lager en verder dan de ingang. Afdalen is gemakkelijker lopen dan bergop. Terloops wijst hij ons ook nog op een lange trap door een parkje die ons een grote omweg zal besparen.

VLAANDEREN BOVEN...

Vanaf de Porta Grande van de koninklijke residentie krijgen we onmiddellijk een mooi zicht op het uitgestrekte park, dat samen met een bos zo maar eventjes 130 hectaren beslaat. De kunstcollectie in het paleis is indrukwekkend en werd in de loop van vele jaren samengesteld uit de bezittingen van enkele rijke dynastieën zoals Bourbon, Borgia en Farnese. Het is uiteraard niet verwonderlijk dat de verzameling voornamelijk Italiaans oogt, maar Vlaamse kunstenaars eisen duidelijk de tweede plaats op. Reeds in een van de eerste zalen valt ons oog op *De Parabel van de Blinden* van Bruegel. Daarrond prijken enkele Vlaamse Primitieven.

*schilderij De Slager van Joachim Beuckelaer uit Wikipedia

Zeer opvallend is een kleine zaal die volledig gewijd is aan Joachim Beuckelaer, een Antwerps schilder die voornamelijk bekend is om zijn keukentaferelen. Dank zij hem, en enkele andere genreschilders, krijgen we een mooie kijk op de rijkere gastronomie uit de 16de eeuw. Hoe die zes werken in Napels terecht gekomen zijn is mij niet bekend, maar hij was wel een tijdgenoot van Margaretha van Parma die landvoogdes is geweest in onze gewesten. Ook haar zoon Alexander Farnese was gedurende vele jaren landvoogd van de Nederlanden.

Om de Belgische aanwezigheid volledig te maken vermelden we nog 7 grote Brusselse wandtapijten die ooit ten geschenke werden gegeven aan Keizer Karel. Alleen jammer dat de verdieping met de hedendaagse kunst niet te bezoeken viel omwille van werkzaamheden.

...DE KERK IN HET MIDDEN...

De wandeling bergafwaarts vergt weinig moeite en al vlug belanden we aan de ingang van de Catacombe di San Gennaro naast de Basilica dell'Inoranata Madre del Buon Consiglio e Regina della Cattolica Chiesa..! Met zo een titel moet er wel een heel speciale geschiedenis schuilen achter dit heiligdom al is de basiliek nog geen eeuw oud.

We gaan terug tot 1884 waarin de zeer devote (zijn er in Napels wel andere?) Maria di Gesù Landi de opdracht gaf aan de lokale kunstschilder Spanò om een schilderij van de Madonna te vervaardigen. Dit kunstwerk krijgt in Napels al vlug een enorme bekendheid omwille van twee mirakels. Het eerste voltrok zich reeds in datzelfde jaar toen de stad kreunde onder de cholera. Maar van zodra het schilderij aan de bevolking ten toon werd gesteld stopte de epidemie onmiddellijk.

Een goede twintig jaar later, in 1906, trad het tableau opnieuw als redder ten tonele, ditmaal om de Vesuvius te bedwingen. Gedurende een geruime tijd had de stad af te rekenen met een voortdurende asregen die uit de vulkaan over de omgeving werd uitgestrooid met als gevolg dat hier en daar daken onder het gewicht instortten. Vanop een balkon werd het schilderij in de richting van de vulkaan getoond waarop onmiddellijk een zonnestraal het werk belichtte. Terstond stopte de asregen...

...EN DE DODEN BENEDEN

De catacomben van San Gennaro beantwoorden niet aan het traditionele beeld dat we in Rome hebben opgedaan omtrent deze begraafplaatsen. Hier moeten we niet eerst via een lange, steile trap afdalen, maar werden de gangen via de zijkanten van de heuvel gewoon horizontaal uitgegraven. De begraafplaats bestaat vandaag uit twee niveaus al weet men dat er meerdere zijn. Deze moeten echter nog onderzocht worden. Ook zijn er verder op deze bergflank nog andere catacomben.

Nog een onderscheid met deze te Rome is dat de ondergrond hier bestaat uit tufsteen. Deze heeft een elastische eigenschap waardoor er omzeggens geen schade veroorzaakt wordt bij aardbevingen. Iedereen weet dat de omgeving van de *Campi Flegrei* een zwaar seismologisch gevaar verbergt. Zo waren er de ochtend van 14 april nog twee aardbevingen. Best voelbaar, maar niet direct om te panikeren. Blijkbaar maakt de dood deel uit van het Napolitaanse leven.

De catacomben van San Gennaro kennen eveneens veel bredere gangen die leiden tot ruimere kamers. Hier en daar is er zelfs plaats voor individuele graven zoals we die bovengronds kennen. Eentje daarvan werd herkend als het oorspronkelijke graf van San Gennaro, de patroonheilige van Napels. Het bevindt zich een verdieping lager en wordt opgesmukt met een bisschoppelijke kromstaf. Opvallend eveneens is dat heel wat nissen voorzien zijn van fresco's met bijbelse motieven en taferelen.

Wanneer we een verdieping lager afdalen komen we terecht bij de uitgang, een eind weg van waar we het labirint zijn binnengetroden. Hier worden we verrast door een volledig uitgehouwen kerk met zijbeuken en centraal een groot doopbekken waar de dopelingen nog werden in ondergedompeld. Al is het wel zo dat indertijd deze ruimte precies de toegang was tot het ondergrondse complex. Buiten belanden we in de rione Sanità, een van de echte volksbuurten van Napels. Ook hier slaat de verloedering keihard toe.

Tot slot nog even vermelden dat er in Napels meerdere plaatsen zijn waar men in de ondergrond kan afdalen. Zelfs, en misschien vooral, in het centrum van de stad. Bij elke trede daalt men als het ware een eeuw in het verleden terug tot in de Grieks-Romeinse tijd.

*Behalve anders aangeduid zijn alle foto's eigen materiaal

Marc Vandenbon
Auteur van "Innemend Italië"
marc.vandenbon@telenet.be
www.innemenditalie.be

Avondvullende voordrachten:

- Rome, andere paden
- Innemend Italië

Info op aanvraag

